

**ỦY BAN BẦU CỬ
TỈNH LAI CHÂU**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: **79** /CV-UBBC

Lai Châu, ngày **29** tháng **4** năm 2021

V/v hướng dẫn xây dựng chương trình
hành động của ứng cử viên đại biểu
Quốc hội khóa XV và đại biểu HĐND
các cấp nhiệm kỳ 2021-2026

Kính gửi:

- Thường trực HĐND tỉnh;
- Ban Thường trực UBMTTQ tỉnh;
- Ủy ban bầu cử các huyện, thành phố.

Căn cứ Luật bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân ngày 25/6/2015;

Tiếp xúc cử tri, vận động bầu cử là một hoạt động có ý nghĩa quan trọng và quyết định thành công đối với ứng cử viên đại biểu Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp, là hoạt động gặp gỡ tiếp xúc cử tri trực tiếp để báo cáo với cử tri về dự kiến chương trình hành động của mình, nhằm thực hiện trách nhiệm của đại biểu nếu được bầu làm đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân và trao đổi vấn đề mà cử tri quan tâm. Đây cũng là dịp để cử tri đánh giá thực chất năng lực, trình độ của mỗi ứng cử viên, qua đó quyết định lựa chọn. Để giúp cho ứng cử viên đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021-2026 nắm được các yêu cầu khi viết Chương trình hành động và trình bày trước cử tri để vận động bầu cử. Ủy ban bầu cử tỉnh hướng dẫn các ứng cử viên xây dựng chương trình hành động như sau:

1. Các bước xây dựng chương trình hành động

a) Thu thập thông tin, tư liệu

Ứng cử viên có thể thu thập thông tin từ các nguồn sau đây:

- Từ báo cáo của cơ quan, tổ chức (Quốc hội, Chính phủ, các Bộ, Ngành, Ủy ban nhân dân, Tòa án nhân dân, Viện Kiểm sát nhân dân hoặc tổ chức thành viên Mặt trận Tổ quốc Việt nam).

- Từ ý kiến cử tri (trong đó có chuyên gia).

- Từ báo chí, thông tin đại chúng và mạng Internet.

Sau khi tiếp nhận thông tin, ứng cử viên cần kiểm tra mức độ tin cậy, đầy đủ của thông tin. Cách kiểm tra là:

- Đối chiếu các phần trong báo cáo hoặc tin tức với nhau;
- Đối chiếu các báo cáo, tin tức với nhau;
- Đối chiếu các thông tin nhận được với thực tế.

Nếu thấy cần thì ứng cử viên phải tìm kiếm thông tin bổ sung từ cơ quan nhà nước và từ các nguồn khác (từ cử tri và chuyên gia; từ sách báo và internet). Cần lưu ý, thông tin chính thống và thông tin không chính thống. Giá trị pháp lý của thông tin, tư liệu.

b) Phân tích thông tin

Trước hết, ứng cử viên phải xác định được những vấn đề lớn, vấn đề nóng đang được cử tri, được xã hội quan tâm.

Tiếp theo, cần chọn những vấn đề ưu tiên trong số các vấn đề nói trên để đưa vào chương trình hành động. Ứng cử viên nên chọn những vấn đề được đông đảo cử tri quan tâm và những vấn đề mà ứng cử viên am hiểu, có thể đưa ra giải pháp. Một chương trình hành động có giải pháp cho các vấn đề được cử tri quan tâm sẽ tạo được ở cử tri niềm tin vào ứng cử viên.

Để hình dung được giải pháp, ứng cử viên cần đánh giá thực trạng của vấn đề, phân tích nguyên nhân dẫn đến những hạn chế, yếu kém trong vấn đề đó, vì giải pháp chính là biện pháp khắc phục nguyên nhân dẫn đến những hạn chế, yếu kém.

c) Viết chương trình hành động

Về kết cấu, chương trình hành động gồm một số nội dung chủ yếu sau:

* Phần mở đầu:

- Giới thiệu thật ngắn gọn Họ, tên, trình độ, vị trí công tác nghề nghiệp nhân mạnh kinh nghiệm công tác, kinh nghiệm hoạt động xã hội của ứng cử viên và gia đình (thật ngắn gọn vì hồ sơ ứng cử viên đã được niêm yết).

- Bày tỏ niềm vinh dự và trách nhiệm của mình khi được giới thiệu ứng cử đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp tại địa phương.

* Phần nội dung:

Một vài nét nổi bật về tình hình kinh tế, chính trị, xã hội của địa phương, lĩnh vực chuyên môn của ứng cử viên;

Thể hiện hiểu biết những vấn đề quan trọng mà cử tri cần quan tâm, mong muốn và đề xuất; Đưa ra một số giải pháp mà khả năng mình có thể tham gia giải quyết các vấn đề bức xúc của cử tri.

Các vấn đề ứng cử viên quan tâm và kế hoạch hành động góp phần giải quyết những vấn đề đó nếu được bầu vào Quốc hội, Hội đồng nhân dân.

Nêu rõ chương trình công tác của mình nếu trúng cử (đây là phần quan trọng nhất của Chương trình hành động).

* Phần kết luận:

- Kết luận (vận động cử tri bỏ phiếu cho mình), cam kết thực hiện tốt chức năng và nhiệm vụ đại biểu, cam kết gắn bó chặt chẽ với cử tri, lắng nghe và phản ánh trung thực ý kiến, tâm nguyện vọng của cử tri với Quốc hội, Hội đồng nhân dân và các cơ quan nhà nước, cảm ơn cử tri và các cơ quan, tổ chức). Nhấn mạnh về lời hứa trước cử tri:

+ Tính gương mẫu trong công việc, trong phẩm chất đạo đức....

+ Bản lĩnh người đại biểu Quốc hội và hội đồng nhân dân: Chính trực, dũng cảm, Chí công, vô tư...

+ Không ngừng học tập nâng cao trình độ, rèn luyện kỹ năng đại biểu, kỹ năng nghị trường.

+ Thường xuyên giữ mối liên hệ với cử tri: Báo cáo hoạt động, tiếp nhận tâm nguyện, kiến nghị, chia sẻ thông tin.

+ Bày tỏ sự mong muốn nhận được sự quan tâm giúp đỡ của cấp ủy, của chính quyền, các tổ chức, đoàn thể và cử tri nơi ứng cử.

d) Trình bày chương trình hành động

Chương trình hành động của ứng cử viên được sử dụng trong quá trình vận động bầu cử, cụ thể:

- Đăng báo ở địa phương, ở khu vực bầu cử.

- Trình bày trong hội nghị tiếp xúc cử tri.

- Trình bày trên các phương tiện thông tin đại chúng theo quy định.

2. Cách trình bày chương trình hành động

a) Về lời nói

- Để đạt kết quả cao trong các Hội nghị tiếp xúc cử tri, ứng cử viên cần nắm vững và hoàn toàn chủ động khi trình bày chương trình hành động của mình tại Hội nghị tiếp xúc cử tri, trên phương tiện thông tin đại chúng, tránh tình trạng lệ thuộc vào văn bản, bài viết sẵn và hạn chế đọc một mạch mà không hề quan tâm tới thái độ của cử tri, của người nghe đối với những vấn đề mình trình bày. Nói thong thả, rõ ràng, điềm tĩnh, mạch lạc, khúc triết. Nói to ở mức độ cần

thiết (Nếu ứng cử viên thiếu tự tin khi xây dựng chương trình hành động thì có thể nhờ các chuyên gia hoặc người có kinh nghiệm tư vấn).

- Chọn cách nói dễ hiểu, tránh dùng quá nhiều thuật ngữ chuyên môn xa lạ với số đông (cần quan tâm đối tượng cử tri mà mình tiếp xúc).

b) Về tư thế, tác phong

- Cần nhìn vào cử tri, tự tin, tươi cười, bình tĩnh, làm chủ lời nói và hành động, cử chỉ.

- Không vung tay quá mức, không đút tay túi quần, không khoanh tay, cần thả lỏng tự nhiên,...

- Cần đảm bảo đúng thời gian trình bày.

- Tắt điện thoại di động.

c) Một vài lưu ý cho các ứng cử viên khi xuất hiện trước cử tri

- Đến Hội nghị tiếp xúc cử tri sớm hơn thời gian quy định ít nhất 10 phút để chào hỏi cử tri. Quan tâm tới cử tri cao tuổi, phụ nữ,... Tuyệt đối không được đến chậm dù bất cứ lý do nào.

- Trang phục, đầu tóc phải gọn gàng, lịch sự, phù hợp với đối tượng cử tri từng vùng, miền, từng địa bàn. Điều này thể hiện sự tôn trọng và am hiểu cử tri. Tránh tình trạng xuề xòa, nhếch nhác hoặc quá trau chuốt (đại biểu nữ nên trang điểm nhẹ nhàng, tự nhiên và không mặc diêm đúa, làm mất cảm tình của cử tri).

- Khi trình bày chương trình hành động cần dùng âm lượng vừa phải, dành ánh mắt giao lưu với cử tri để tạo sự gắn kết.

- Có sổ, bút ghi chép thể hiện sự tôn trọng và ghi chép ý kiến, câu hỏi của cử tri.

- Trong giờ giải lao, các ứng cử viên cần tranh thủ giao lưu, thăm hỏi cử tri; tránh tình trạng các ứng cử viên chỉ ngồi trong hội trường nói chuyện với nhau.

- Các ứng cử viên cần chủ động giữ mối liên hệ với ngành dọc hoặc các tổ chức mà mình là hội viên, đoàn viên để tranh thủ sự giúp đỡ và có thể tham gia vào một số hoạt động thuộc lĩnh vực mình phụ trách tại địa phương để thể hiện trách nhiệm của mình và qua đó để hiểu thêm tâm tư, nguyện vọng của cử tri.

- Sau các hội nghị tiếp xúc cử tri, các ứng cử viên vẫn tiếp tục giữ mối liên hệ với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc, Chính quyền, đoàn thể... nơi mình được giới thiệu ứng cử để cập nhật thông tin.

- Tranh thủ sự ủng hộ của các cơ quan thông tấn, báo chí để ứng cử viên có cơ hội xuất hiện trên một số diễn đàn, xuất hiện hình ảnh trên các sản phẩm truyền thông, để được trình bày chương trình hành động của mình hoặc những nỗ lực của mình trong cuộc sống để trở thành đại biểu của nhân dân...

3. Vận động bầu cử

a) Vận động bầu cử qua báo chí

- Nhiệm vụ tuyên truyền cho bầu cử của báo chí

Theo quy định tại Điều 62 Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân, “Các cơ quan báo chí ở trung ương có trách nhiệm đưa tin về quá trình tổ chức công tác bầu cử, tình hình vận động bầu cử trong phạm vi cả nước. Các cơ quan thông tin đại chúng của địa phương có trách nhiệm đưa tin về hội nghị tiếp xúc cử tri, trả lời phỏng vấn của những người ứng cử đại biểu Quốc hội, ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân và việc vận động bầu cử ở địa phương”.

Việc ứng cử viên trình bày chương trình hành động trên báo chí, trả lời phỏng vấn của báo chí là dịp để cử tri có thêm điều kiện, nhận biết, đánh giá ứng cử viên. Do đó, ứng cử viên phải hết sức coi trọng công việc này.

- Cách trả lời báo chí

Để trả lời phỏng vấn của báo chí, trước hết, ứng cử viên cần nắm chắc chương trình hành động, nắm chắc quy định của pháp luật về bầu cử và về các lĩnh vực liên quan.

Ứng cử viên cũng cần tìm hiểu về bối cảnh phỏng vấn, phòng thu, phương tiện; lường trước các câu hỏi; tính trước thời gian dành cho cuộc phỏng vấn để cuộc phỏng vấn đạt hiệu quả cao.

b) Vận động bầu cử qua tiếp xúc cử tri

Mục đích của hội nghị tiếp xúc cử tri là để ứng cử viên ra mắt cử tri, trình bày chương trình hành động và trả lời các câu hỏi của cử tri về tiêu sử và chương trình hành động, qua đó tạo điều kiện để cử tri đánh giá ứng cử viên.

Điều 66 Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân quy định:

“1. Ban thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cấp tỉnh chu trì phối hợp với Ủy ban nhân dân ở đơn vị bầu cử tổ chức hội nghị tiếp xúc cử tri cho những người ứng cử đại biểu Quốc hội, ứng cử viên đại biểu Hội đồng nhân dân cấp tỉnh. Thành phần tham dự hội nghị tiếp xúc cử tri gồm đại diện các cơ quan, tổ chức, đơn vị và cử tri ở địa phương.

Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam ở cấp huyện, cấp xã phối hợp với Ủy ban nhân dân cấp xã tại đơn vị bầu cử tổ chức hội nghị tiếp xúc cử tri cho những người ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân cấp mình. Thành phần tham dự hội nghị tiếp xúc cử tri gồm đại diện các cơ quan, tổ chức, đơn vị và cử tri ở địa phương.

Ủy ban nhân dân nơi tổ chức hội nghị tiếp xúc cử tri có trách nhiệm thông báo về thời gian, địa điểm tổ chức hội nghị để cử tri tham gia dự đông đủ.

* Những chuẩn bị của Ứng cử viên

Hội nghị tiếp xúc cử tri có ý nghĩa hết sức quan trọng. Do đó, ứng cử viên cần chuẩn bị một cách tốt nhất để tham dự và phát biểu tại hội nghị này. Cụ thể:

- Cần tìm hiểu nội dung, thành phần, cách thức tổ chức và điều kiện tiến hành hội nghị.

- Tìm hiểu đặc điểm dân cư, tình hình địa phương nơi tổ chức hội nghị.

- Lường trước các câu hỏi của cử tri.

- Có những điều chỉnh nhất định về chương trình hành động cho phù hợp với tình hình địa phương.

Ứng cử viên cũng cần quan tâm để có cách giao tiếp phù hợp với cử tri tham gia hội nghị. Cụ thể là:

- Trang phục lịch sự, giản dị, phù hợp với đặc điểm của bản thân và phong tục tập quán của địa phương.

- Đến sớm, không để cử tri chờ đợi lâu.

- Chủ động chào hỏi, chuyện trò với cử tri trước giờ hội nghị.

- Chú trọng đến một số nhân vật (người cao tuổi, lão thành cách mạng...)

* Trả lời câu hỏi của cử tri

- Nên để cử tri hỏi hết rồi trả lời.

- Mở đầu, nên cảm ơn người hỏi

- Nên tập hợp vấn đề thành từng nhóm để trả lời.

- Nên chọn cách trả lời có hiệu quả, ví dụ: trả lời theo thứ tự nhất định (dễ trước – khó sau, cụ thể trước – khái quát sau hoặc ngược lại)

- Không để lạc đề; không để lời kéo vào các cuộc tranh luận không cần thiết.

- Đối với những vấn đề nhạy cảm hoặc chưa rõ, hẹn nghiên cứu, trả lời sau.

Ứng cử viên đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp cần tự hào và ý thức trách nhiệm khi được giới thiệu ứng cử để bầu làm đại biểu nhân dân, người đại diện cho cử tri nhiệm kỳ 2021-2026. Vì vậy, cần *chuẩn bị thật tốt* các công việc trong quá trình ứng cử, trong đó có *chương trình hành động* của ứng cử viên nếu được bầu là đại biểu nhân dân. Đây không chỉ là thể hiện ý thức trước tổ chức và trách nhiệm trước cử tri mà còn chuẩn bị tư thế sẵn sàng gánh vác trọng trách là đại biểu của nhân dân, tham gia cơ quan quyền lực nhà nước.

Căn cứ nội dung Công văn, đề nghị Ban Thường trực UBMTTQ Việt Nam tỉnh; Ủy ban bầu cử các huyện, thành phố, Ủy ban bầu cử các xã, phường, thị trấn triển khai đến các ứng cử viên để xây dựng chương trình hành động cho phù hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Tỉnh ủy (b/c);
- Chủ tịch UBBC tỉnh (b/c);
- Sở Nội vụ;
- Lưu: VT, UBBC.

TM. ỦY BAN BẦU CỬ
KT. CHỦ TỊCH
ỦY VIÊN KIỂM THỦ KÝ

Vũ A Tiên